

NOWOŚCI DOTYCZĄCYCH GOSPODARSTWA DOMOWEGO.

CENA. w Warszawie kwartalnie złp. 10 (rsr. 1 kop. 50); półrocznie złp. 20 (rsr. 3); rocznie złp. 40 (rsr. 6). Na Prowincji rocznie złp. 50 (rsr. 7 kop. 50); półrocznie złp. 25 (rsr. 3 kop. 75). — W Cesarstwie i Królestwie, z dopłatą kopert pocztowych, rocznie złp. 63 gr. 10 (rsr. 9 kop. 50; półrocznie złp. 31 gr. 20 (rsr. 4 k. 75).

Prenumerować można w Redakcji przy alicy Zabiej Nr. 956 b, w domu Krzemińskiego; w Kantorach pism periodycznych; na stacjach pocztowych i we wszystkich księgarniach tak w kraju jak i za granicą. — Listy i przesyłki pieniężne na sprawunki, prosimy adresować — Do J. K. Gregorowicza w Warszawie, ulica Zabia Nr. 956 b, dom dawniej Krzemińskiego.

ELEKCJA I WJAZD UROCZYSTY HENRYKA WALEZJUSZA DO KRAKOWA.

(Dalszy ciąg).

Po odbyciu pogrzebu ostatniego Jagiellona, Zygmunta Augusta, w dniu 15 Lutego 1574 r. na którym nowo obrany monarcha nie znajdował się, i tylko obrzędowi pogrzebowemu uczestniczył poseł umyślnie wyprawiony, król Henryk trzeciego dnia zatrzymał się o milę od Krakowa, i zaraz przyjął oczekujących na niego Wojewodów, Stany królestwa i wysłanników miasta Krakowa. Że zaś nieskończoną liczbą koni i mnóstwem zbiegłego ze wszystkich stron ludu droga tak została zapchaną, iż wjazd byłby się przeciągnął pewno najmniej do północy, uradzono więc, aby po objedzie orszak królewski złożony ze służby pomniejszej i dworzan, jak również i przybyli dla samej ciekawości, zaczęli wyruszać do Krakowa, a przez ten czas król Jegomość miał słuchać mów od Senatu

i Akademji krakowskiej pod bramą tryumfalną umyślnie w tym celu w polu wybudowaną. W mury więc Krakowa zaczęły wjeżdżać już od rana oddziały dworu królewskiego, a później za nimi wyruszyły gromady jezdne przybyłe z różnych stron, których liczono na osiem tysięcy koni, jedynie tylko dla zobaczenia nowo obranego króla.

Około godziny drugiej po południu poprzedzając Henryka, weszły do miasta zbrojne orszaki panów i książąt królestwa. Przed każdym orszakiem czyli kompanją jechał namiestnik właściciela chorągwi ze złocistym buzdyganem w dłoni; za nim postępowało dwóch paziów z których jeden niósł przyłbicę ozdobioną pękiem piór białych pawich złączonych u szczytu i wystrzeliwujących w górze z osady srebrnej; drugi miał tarczę i miecz w pochwie srebrem nabijaną. Za paziami jadący dworzani trzymał dzidę i herb, za nim dopiero jechała służba w liczbie czasem do ośmiu dochodząca wiodąc konie powodowe, tureckie bachmaty i hiszpańskie ogiery. Niektóre okryte były jakby drobną złotą albo srebrną siatką, inne blachami sadzonymi w drogie kamienie; u innych znów czapraki były jedwabne, ze złotogłowiu lub

najkosztowniejszej lamy, wyszywane perłami, drogiemi kamieniami lub ozdobione bogatym haftem. Strzemiona wędzidła i łańcuchy zamiast cugli, zgoła wszystko było złote albo srebrne: u łęku sterczały dwa przytroczone pistolety, u lewego boku miecz, na łbach powiewały kity białe, a na krzyżach rozety z pereł, lub rytowanego metalu suto sadzonego drogiemi kamieniami.

Za końmi powodowemi postępowali dobosze lub janczary czyli żele, dalej trębacze; chorągwie ciągnęły trójkami, z lancą w dłoni lub bez niej, w pancerzu lub kołczudze, niektórzy mieli w ręku trzciny, a osobne oddziały w każdej chorągwi były uzbrojone z turecka w łuki. W pierwszej chorągwi liczącej do tysiąca koni, przodem jechało 60-ciu przebranych za wilków. Z pomiędzy uszu konia wysuwała się głowa wilka, ogon wilezy opierał się o piersi jeźdźca, a łapy obejmowały kark koński. W pośrodku nich znajdowało się 120 dworskich ze trzciniami w ubiorze szkarłatnym i z przyłbicą na głowie. Za temi postępowano 300 innych w adamaszku pod suknią kołczuga, przez ramię spadał zawieszony łańcuch złoty, w ręku lanca z proporcem białym. Jako zaś symbol posłannictwa Polski, walczenia pogaństwa, gdzie niegdzie uwijali się Tatarzy na zwiny koniach, a innych niby więźniów schwytyanych w boju, za karę rabunków i mordów wieziono w tryumfie na wozach. Pomiedzy końmi powodowemi innych chorągwi, zwracały szczególną uwagę dwa, z których jeden miał szerść kędzierzawą tak doskonale udaną, iż zupełnie się wydawał jak duży baran, drugiemu zaś, tak zręcznie przyprawiono skrzydła, dziób i szpony, iż go wszyscy mieli za Hyppogryfa.

Drugi wóz z udanemi jeńcami, ale już nie Tatarami, otaczał oddział, w którym koń i jeździec okryci lamparciemi skórami, obudzali podziw, z kąd się wzięła taka owych mnogość, że mogła wystarczyć na okrycie przeszło stu koni i tyluż jeźdźców. U oddziału tego konie miały u grzywy po dwa skrzydła orle, i jedno na chełmie drugie na tarczy, która powleczoną była cieniuchną blaszką srebrną przytwierdzoną gwoździami, z główkami pozłocistemi wielkości orzecha, zwanemi zwykle albańskimi. Przy innej kompanji znajdował się dobosz bijący w żele w skórze baraniej, i piszczyk grający na piszczałce w skórze dzika, oba zupełnie podobni do zwierząt których skórami byli odziani. Największe zaś obudzał podziwienie dzielny rumak przybrany w tak wielką skórę niedźwiedzia, iż wystarczała na okrycie całego. Do kolan miał przywiązane dzwonki, a podnosząc nadzwyczaj wysoko nogi, zdawał

się idąc naśladować stąpanie niedźwiedzia. Otaczająca go wielka liczba służby przybrana była obyczajem wołoskim i bułgarskim w wywrócone kozuchy, w czapki czerwone kształtu kaptura z dwóch stron otwartego, a w rękach trzymała trzciny.

Posuwał się następnie oddział z węgierska ubrany, ze złotemi łańcuchami przez ramię, i z lancami do ataku; osiemdziesięciu ze stanu rycerskiego w lamach srebrnych, czarnym jedwabiem podszytych, ze skórą rysią na plecach. Następował dalej oddział ze 200 wynoszący, w zbrojach okrytych czarnym aksamitnym płaszczem, bramowanych lamą srebrną, w aksamitnych kapeluszach ze srebrnemi sznurami, za każdym giermek niósł hełm i tarczę żelazną na sposób włoski. Ukazało się potem stu w ciężkiej zbroi, od stóp do głowy, z lancą do ataku, pistoletami u łęku. Dalej 60 dworzan biskupa krakowskiego z włoska przybranych w czarny aksamit w ferezję srebrną lamą bramowaną podbitą kunami. Ukazał się następnie orszak w adamaszku zielonym ze skrzydłem orlem na tarczy i hełmie; składał się ze 60 dworzan przybranych w suknie z aksamitu ponsowego podbitych sobolami, z kołpakami i czaprakami okrywającemi konia na karku i grzbiecie także sobolowemi. W ręku u każdego buława srebrna, na plecach drogie kamienie wyszywane w fontazie z jedwabnych wstążek i lamy srebrzystej. Za temi tyluż innych w aksamicie gładkim także ponsowego koloru, lisami białemi podbitym, kołpaki także lisie, na szyi konia był zawieszony lis biały, a czapraki gronostajowe aż do ziemi. Pomijając wiele innych oddziałów, ostatni jak wszedł do miasta, bo innym za zbliżeniem się nocy dano rozkaz udania się bocznią drogą wkoło wałów do bramy, miał ubiór z atlasu karmazynowego, kity z piór białego pawia, na plecach zaś udany łabędź z rozpostartemi skrzydłami jakby lądował się do lotu. Włoch opisujący ten uroczysty wjazd, którego był naoczny świadkiem, tak się wyraża.

W tém wszystkiem przepych pięciu przedmiotów najwięcej uderzał: futra, metale, klejnoty, jedwabne materje i konie. Futer zagranicznych z najodleglejszych krajów, taka była obfitość, iż to przechodziło nasze pojęcie. Zdawało się nam, iż cała świetność i wystawność mieszkańców kraju tego szczególniej na tém polega. Ozdób srebrnych i złotych cudnej roboty, nie licząc w to ubioru na konie, tak wielki dostatek, iż byś rzekł, że w tym kraju zgromadziły się wszystkie kopalnie świata, a w tém mieście najbogiejsi mistrzowie sztuki. Co do klejnotów, tych było nad podziw wiele nie tylko na czapkach i sukniach, ale nawet na po-

chwach i rzędach: więcej jednak uderzało to mnóstwo materji jedwabnych, które z tak odległych sprowadzone krajów, wielkiej muszą być ceny: a jednak śmiało można powiedzieć, iż z trzydziestu tysięcy jezdnych, najmniej dziesięć tysięcy wystąpiło w aksamitach, w atlasie, w adamaszkach lub w innych daleko kosztowniejszych materjach, wielu też i w haftach. Wszystko to jednak musi ustąpić wspaniałemu widowisku, jakie przedstawiała niezliczona liczba koni, celujących niezrównaną pięknoscą i rozmaitością. Żaden pendzel nie zdołałby skreślić coś doskonalszego, nad owe powodowe których do trzystu liczono. Sądząc więc iż wszelki opis byłby daremny, gdy nawet i zbliżenie się do prawdy nie podobne, zamilczęć wolę.

Pokazuje się więc z tego opisu Włocha, zdumionego rozwiniętym przepychem i zamożnością, że Polska wówczas była bogatszą od wielu państw europejskich.

Gdy więc dla zbytniego opóźnienia zbrojne orszaki co jeszcze nie weszły do miasta, udały się drogą wkoło wałów, samym już zmierzchem, począł wchodzić w bramy miasta Senat pomieszany z dworem królewskim, co trwało dobre dwie godziny, pomimo że panowie Litewscy nie chcieli uroczystie wjeżdżać, oświadczywszy, iż nie życzą sobie bogactwy swemi powiększać wystawność Polaków, i że skoro król przybędzie do Litwy, uczynią swą powinność w Wilnie z równym przepychem,

„Okolo godziny osmej, powiada Włoch ów nacowny świadek, przybył sam król Jmć, a chociaż wielkie mnóstwo pochodni i świateł z nocy prawie dzień robiły jasny, nie mogliśmy jednak nasycić oczu naszych szczegółowem oglądaniem bogactw. Polacy bowiem usiłując przewyższyć wszystkie inne narody swoim przepychem, nie przestają na wydatku na ubranie dworu swego z takim zbytkiem, ale nadto okrywają klejnotami i giermków, otaczających każdego ze znaczniejszych wojewodów, kasztelanów, starostów lub prałatów, a tych liczba nieskończona. Strzemiona też i podkowy zwykli mieć srebrne albo złote, nie dbając o ich stratę.

Za przybyciem króla, dano ognia ze wszystkich dział, jakie się w mieście znajdowały. Otoczony swoją gwardją szwajcarskich halabardników i gaskońskich strzelców, wstąpił pod baldachin, niesiony przez ośmiu Rajców miejskich jadąc sam konno. Miał na sobie ferezją aksamitną rysiami podbitą, obszytą wkoło lamą srebrną we dwa pasy na piędz szerokie: na głowie czapkę podobnąż ze sznurem srebrnym, w środku duży dyament

i wiele szmaragdów znacznej wartości. Z pomiędzy łuków tryumfalnych które wystawiono, znajdował się jeden na rynku krakowskim, na nim dziwną sztuką był osadzony orzeł biały udany, z liljami francuzkiemi malowanemi na piersi. Gdy się król zbliżył, orzeł ten porwał się na skrzydła, jakby chciał lecieć na powitanie wjeżdżającego gościa.

Ztąd udał się król na zamek, gdzie zsiadłszy z konia wszedł do kościoła katedralnego i wysłuchał odśpiewania pieśni: Te Deum Laudamus. Po dziękczynnej tej modlitwie udał się następnie król do Anny Jagiellonki, aby ją poznać i złożyć akt uszanowania. Królowna dotknięta tyłu bolesnemi stratami, zatopiona w pobożnych myślach, cała przejęta dobrem ojczyściej ziemi, daleka od świata i jego ułudnych uciech, cicha, skromna przyjęła go w szatach żałobnych, jako w godle smutku swego sieroctwa i opuszczenia. Henryk krótko zabawiwszy, po wyrażeniu kilku uprzejmych grzeczności, zadziwił się jej żałobnemi szatami i prosił aby je porzuciła.

Dnia 20 po odbytej z rana spowiedzi przypuszczono po objedzie do ucałowania ręki królewskiej Posłów zagranicznych. Potem udał się na Kazimierz do kościoła S. Stanisława na Skalce, gdzie poprzysiągł przestrzeganie sprawiedliwości i szanowanie praw królestwa.

Dnia 21 odbyła się koronacja w kościele katedralnym. Król przybył w ubiorze biskupim, w kapie, zamiast jednak infuły miał na głowie czapkę okrytą szmaragdami. Po odśpiewaniu Mszy S. namaszczonej został przez Arcybiskupa gnieźnieńskiego Prymasa królestwa. Gdy już trzymał w rękę jabłko i berło, a Wojewoda krakowski zbliżył się z koroną; kanclerz W. koronny zapytał ludu, czy jest jego wola, aby król został koronowanym? Lud w miejsce odpowiedzi krzyknął z wielkim oklaskiem: niech żyje król Henryk! niech żyje! niech żyje Henryk król nasz!

Opuszczając świątynię, król napotkał tak wielki tłum ludu, iż pomimo małej odległości, w godzinę dopiero stanął na pokojach. (d. n.)

KORRESPONDENCJA Z PARYŻA.

(Dalszy ciąg).

Wystawa kur urządzoną była w rozkosznym ogrodzie na przeslicznej murawie ocienionej rozbitami namiotami. I tu także podzielono wystawę na dwa oddziały, kury zbytłowne i użyteczne. Pau Simier pierwszy hodownik drobiu we Francji,

otrzymał główną nagrodę, która mu się jak naj-słuszniej należała. Z pomiędzy dostawionych przez niego egzemplarzy, najwięcej zajmowała rassa kur jadalnych zwana *la race de la Fliche*, z której pulardy *poulardes du Mans*, dochodzą do wielkości indyka, i płacone bywają u przekupniów od złp. 100 do 300 za sztukę. Cena ta tak wysoka, nie odstrasza jednak miłośników smacznego kaska, i powiadają że p. Simier znakomite nawet odnosi ze sprzedaży korzyści. Jaki jednak smak tego ładnego ptaka o czarném jak kruk pierzu, pąsowym grzebieniu, szerokich piersiach i muskularnych nogach, korespondent Wasz nie umie powiedzieć, dla przyczyn, które łatwo odgadniecie.

Drugim gatunkiem kur p. Simiera ściągającym ogólną uwagę były tak zwane kury ubogich, zapewne dla tego, że w pokarmie nie wybredne, nie wymagające żadnej szczególnej pieczołowitości, małe prawie karlice w porównaniu do poprzednich, przytém nie bardzo pierzem ustrojone, są jednak tłuste, wesołe i niezmiernie produkcyjne, tak że przy jakiej takiej wygodzie gotowe nieść jaja rok cały.

Kury kochińskie, które tak się upowszechniły na stałym lądzie Europy ze szkoda miejscowego drobiu, jak to i u nas ma miejsce w kraju, pomimo swój okazałości jako dające mięso włókniste, grube bez smaku, nie otrzymały żadnej nagrody i skazane zostały na wyniszczenie. Biedne kurzyska, miały po co aż z Kochinchiny wędrować do Europy? Uważałem że je to bardzo obeszło.

Najpiękniejsze jednak egzemplarze kur, powierzchownością i smakiem zbliżone do złotych bażantów, o wiele przewyższające okazy drobiu francuzkiego, dostarczyła jedna ze szkockich gospodyń, z rasy zwanój Dorkings z któremi również żadnej bliższej nie zabrałem znajomości. Indyki tejsze samój pani ważyły po trzydzieści przeszło funtów polskich; w smaku mają być wyborne, o ile zdolne jest do tego jędorze mięso.

Ogólnie w howie drobiu uważano wielki postęp, jaka szkoda że u nas w kraju tak mało na niego zwracają uwagi.

Kwiatek najpiękniejszy produkt ziemi, główna ozdoba dziewiczych główek, ów symbol niewinności i wdzięku, lubiony przez wszystkich od dzieci do zgrzybiałego starca, corocznie w Paryżu wystawiany na popis, i w tym roku miał dla siebie wyłącznie urządzoną wystawę. Paryż bowiem wydający rocznie kilka milionów fran. na same kwiaty, jest niezmiernie ciekawy w śledzeniu postępu ogrodnictwa, i dlatego urządzając wystawy, przepelnia je zarówno ciekawemi, jak i prawdziwemi znawcami.

Szkoda tylko, że miejsce tegorocznej wystawy jest za szczupłe, i że te rozmaite gatunki olbrzymich kan, nakrapianych pąsem, palmy, auralie, agawy, kaktusy, aloesy, rododendony, tworzące przepyszne kłąby, napchane są jak w handlu norymberskim przeróżne towary, które szczegółowo przeglądane trudzą oko i osłabiają odbierane wrażenie. Przytém co wieczór mordowano pożogą elektrycznych promieni, te biedne rośliny, tęskniące zapewne za słonecznym światłem i wolnym oddechem na świeżem powietrzu.

Pomimo nowych nieznanych zupełnie okazów kwiatowych, róża nie została zepchniętą z tronu który od tak dawna zajmuje. Kilkaset gatunków w przeróżnych kolorach, poczynszy od ciemnego fioletu do białego, zapełniało kłęb cały, zdumiewając krasą i wonią licznych przechodniów. Krzak z gwoździkami znajdował się tylko jeden, boczne zaś kłębiki przystrojono w bratki wysokiej kultury, w madagaskarskie pierwiosnki białe i różowe, i w Werbenny pomiędzy któremi szczególnie odznaczała się szkarłatna.

Żeby rzecz skończyć o wystawach, napomknę o ostatniej wystawie malarskiej, na którą artyści dostawili przeszło dwa tysiące różnej treści obrazów. Najbardziej mówiącym i zajmującym zarazem, jest przedstawiający bój Francuzów w ulicy Magenty, wielkości ogromnej pełen życia i rozmaitości. Patrząc na te zapasy ludzi w walce tak pięknej i szlachetnej, krzepnie się na duchu i nie traci wiary w przyszłość.

W innych widać same tylko sceny alpejskie, twarze włoskie, pięknych paniczów i pogorsowane damy z czasów Ludwika XV. W mitologicznych i religijnych, malarze francuzcy, zagubili nawet pamięć uczucia, które kierowało kiedyś pędzlem Rubensa lub Rafaela. W obrazach ich wszystkie boginie miłości kubek w kubek podobne do gryzetek paryzkich. Każda Wenus to loreta ze zgrabnie uniesioną sukienką, aby bielutka haftowana spódniczka, mogła pochwalić staranność pani, i zgrabność bucika opinającego małą nóżkę. Madony to damy z przedmieścia S. Germana, co to pół okiem błędzą po księżce od nabożeństwa, a drugą połową troszkę w niebo a więcej na świat poglądają. Chrystus malarzy francuzkich, to zwyczajny kosmopolityczny mężczyzna, nabożny, pokorny, ufający i wierzący, ale nie zapominający że chodzi po ziemi, zupełnie jak dzisiejsze każde społeczeństwo. W obrazach tych znajdziesz wszystko, tylko nie szukaj myśli, której tylko z nieba zaczerpnąć można.

(d. c. n.)

WISŁA POD KRAKOWEM.

Starych Karpat córo! Wisło ukochana!
 Czemuś taka smutna, jakby łzami zlana?
 Czemuż moje drogie dziewczę modrookie,
 Tak dumają smutnie nurty twe głębokie?
 Czemuś tak zmarszczyła przezroczyście fale?
 Czy słonko w twe lica patrzy za zuchwale,
 Czy się powróciły zastarzałe boje,
 I tatarskie konie znów mącą twe zdroje?..

Wisło, moja Wisło! tyś taka szczęśliwa!
 Wkoło ci się kłania nadwiślańska niwa,
 Nad twemi brzegami, rozbudzone wiosną,
 Wśród zielonej trawki polne dzwonki rosna,
 Nad kurhanem lirnik stare dumy śpiewa,
 A w dziewiczych lasach, pieśnią szumią drzewa....
 I na twojej fali flis piosenkę nuci
 Czemuś taka łzawa? co ciebie tak smuci?

Wisło, moja Wisło! tyś taka urocza,
 Jak dziewczę, gdy wianek wplata do warkocza,
 Twe fale tak rzewne, jak sieroce oczy,
 Kiedy je modlitwa łąą pociechy moczy...
 Zostań ze swym smutkiem, z nim tobie tak pięknie
 Jak dziecinie, kiedy przed obrazkiem kłęknie;
 Z nim tobie tak pięknie, jak lilijce z rosą
 Jak dziewczęciu z długą, rozpuszczoną kosą...

Na Wawelu Zygmunt zahuczał rozgłośnie...
 Dźwięk czysty, poważny, podnosi się we śnie,
 I wiekowym hymnem uderza wspaniale,
 O panięskie skały i wiślane fale...
 Dzwon rozgłośnie huczy w uroczystą ciszę,
 Skała dźwięki łamie, a fala kołysze,
 A oko słuchacza radosne łyż leje,
 Gdy zgrzybiały Zygmunt gwarzy stare dzieje...

Wisło, moja Wisło! jak nad łożem twojem
 Technie wszystko miłością, prostotą, pokojem...
 Jak tu miło dumać, o minionych wiekach,
 Z drzącem w piersi sercem, ze łąą na powiekach;
 Tu sercu tak lekko, tak miło, swobodnie,
 Tu słonko na niebie tak świeci pogodnie.
 Oj, nie ma na całej obszernej ziemiicy,
 Nad Wisłę-strumienia, nad Kraków-stolicy!

Adam Maszewski.

MOJA PIOSENKA.

Piosnko moja! dziecię moje,
 Mój jedyny skarbie ty!
 Czemuż tylko przez łez zdroje
 Świecisz zawsze mi?

Czemuś zawsze taka tęskna,
 Córo moja wypieszczona,
 Taka słaba i niemężka,
 Wiecznie płaczka rozżalona?

Gdzież podziały się te chwile,
 Kiedy marzyłem, roiłem, śniłem,
 Myślą równą orłów sile,
 Pod niebiosów duch mój wzbiliem?

Dziś wesołej nie zanucę,
 Żadnej, żadnej pieśni,
 O! bo z serca już nie zręcę,
 Krępijącej cieśni.

Bom ja synem bólu wszędzie,
 Łez wylałem tyle,
 Że już teraz łzę mi będę
 Chyba aż w mogile.

Bolesław z Ustronia.

* * *

Jak Warszawiaki mało są osnajmieni ze znakami atmosferycznymi, straszącymi niby burzą, najlepiej o tym przekonać się można w Saskim ogrodzie, gdy się zachmurzy która strona nieba, a wiatr gwizdzie i zaczyna młynkować zasypując oczy piaskiem. Niedawno temu jedyne to miejsce przechadzki i świeżego na pół z pyłem oddechu, przepelnione było przechadzającymi się we wszystkich kierunkach, na ławkach pozasiadały liczne grona matek z panienkami, szczebioczącymi z młodzieżą zapewne nie o znikomości światowój: w kółkach stojących i szelnie ku sobie zsuniętych, gwarzono o czémś bardzo ciekawem i zajmującym: we wszystkich kierunkach krzyżując się przesuwały się pary i niepary, szeregi mniej i więcej liczne; dziatwa uwijała się, piłki skakały, obręcze furczały, słowem ogród był pełen życia, gwaru, szepotu a nawet krzyku, bo młoda męzka generacja piersi zwykle nie żałuje, kiedy kolumny z siebie utwo-

rzona trzeba posunąć naprzód, lub zwrócić na prawo, lewo, albo wreszcie ruszyć klusem żeby aż ziemia zdrząła.

Wtém od strony placu za żelazną bramą, pokazała się czarna chmura jakby opona zasuwana na pogodne dotąd niebo. Jaki taki spojrział, mruknął coś między zębami, zabawa jednak w ogrodzie nie ustawała, bo słońce przyswiecało dawnym swoim blaskiem. Ale jakaś tam błakająca się chmurka zasłoniła słońce, i nagle ogród cały troszeczkę się przyciemnił. Natura nie uznano, że deszcz już wisi nad głowami: wszystko więc poruszyło się, każdy zwrócił się w swoją stronę, i ulice przemieniły się jakby w strumienie płynącego ludu, ku wszystkim wychodowym bramom.

W tém zawiął wiatr, zaszumiały złowrogo drzewa, tumany kurzu wzbily się w górę, z drzew zaczęły opadać liście i szyszki kasztanowe. Strumienie ludzi przyspieszyły kroku, krynoliny się powydymały, ręce powznosiły się do kapeluszy, a nawet tu i owdzie ozwał się krzyk, gdy nazbyt rozigrany wichur, cokolwiek niegrzecznie chciał się obejść z woalką, chusteczką lub parasolikiem. W chwilę potem wiatr z nowym jękiem już silniejszym wpadł pomiędzy drzewa, szczerzej zaczął sypać liściem i piaskiem i bardzo się niegrzecznie obchodzić z okrywkami, spódniczkami, zrywając nawet gdzieniegdzie czapki i kapelusze. Bieg strumieni dotąd choć przyspieszony, ale odbywający się w zupełnym porządku, nagle przemienia się w tumult, każdy bierze nogi za pas, otula się, przytrzymuje kapelusz, pędzi przed siebie co siły starczą, krynoliny balonują, dziatwa szuka rodziców, rodzice dziatwy, mąż gubi żonę, żona męża, babka wnuki, piastunki dzieci, słowem gubią się prawie wszyscy wzajemnie, często z radością a rzadko ze smutkiem.

Ale to nie dosyć, to jeszcze mało. Nagle daje się słyszyć głos: deszcz już pada! Tu zamieszanie i tumult przemienia się w prawdziwy chaos; klus biegnących przechodzi w galop, otwierają się parasole i parasoliki, powstaje krzyk, pisk, wrzask, jakby ze skóry kogo obdzierano, mężczyźni w pośpiechu przydeptują suknie, obrywają fałdy, właścicielki naturalnie gniewają się, a cała masa poważnej przed chwilą publiczności, pędzi, szturcha się, popycha, karabambuluje, a nawet koziołkuje, bo w takim zamieszaniu i tłoku o wywrot nie trudno.

I w pięć minut w ogrodzie nie dawno przetłoczonym, robią się pustki, na niebie rozjaśnia się, chmura przeszła, wiatr ustał, i pogoda wróciła w całym swym blasku, nieprzerwana, ani kropelką deszczu.

Podobnie śmieszne alarmy dosyć często zdarzają się w ogrodzie, i dziś w ciężkim czasie do wesołości, stanowią niemal jedyną rozrywkę.

Mówiąc o śmieszności nie mogę milczeniem pominać małego zdarzenia, nie bardzo chlubnie świadczącego o sumiennosci publikacji zagranicznych. Ilustrowana gazeta w Lipsku wychodząca, pomieściła w jednym z ostatnich numerów, kilka portretów, z nazwiska wszystkim ogólnie znanych. Że portrety te jak się domyślać należy, ztąd były posyłane, a korespondent załatwiający interesa gazety lipskiej, jednego nie mógł znaleźć, więc żeby i wilk był syty i koza cała, wziął pierwszy lepszy, marsową postawą, wypukłemi policzkami, łysiną i wąsem najwięcej jakoś odpowiadający potrzebie i posłał go jako portret osoby do ilustracji poszukiwanej.

Możecie więc wyobrazić sobie moje zdziwienie, kiedy przewracając świeżo nadeszłą gazetę, nagle na jednej z kolumn, dojrzałem odbitego ani mniej ani więcej, tylko.... samego siebie, z dodatkiem jedynie faworytów, łączących uszy z wąsami. Ale to nie koniec.

Pod portretem pomieszczono własne me nazwisko, dosyć zbliżone w brzmieniu do nazwiska właściwej osoby, a w objaśnieniu powiedziano, że obadwa są mi wspólne. Jeżeli wszystkie portrety ilustracji zagranicznych i ich opisy są tak prawdziwe, jak ten o którym mowa, to winszuję dobroduszności czytelnikom cudzoziemskim, ale jęj nie zazdroścę. Nie pierwsze to podobne rysunkowe oszustwo wydawców zagranicznych, a że się jakoś coraz częściej pojawia, mnożąc u nas kłamstwa jakich i tak nie brakuje, więc czułem się niejako w obowiązku do zaprotestowania.

SZARADA.

*Pierwsze trzecie do mierzenia,
Druga nazwą jest litery,
Wszystkie zawsze są po cztery,
Bez wszelkiego zaprzeczenia.*

A. T.

(Znaczenie przeszłej Szarady:—Anatomicy).

Nowości Zagraniczne.

Le bon ton. Suknie z paltotami ciąglej używają wziętości, robią je z popeliny Irlandzkiej, z fularu i innych wyrobów lekkich a nieprzezroczystych. Staniki postyljońskie podobają się powszechnie, karczek i przednie części stanika wyszywają się sutaszem albo pletniami szmuklerskimi. Bardzo wiele sukien przystrajają wstawkami gipiurowymi i ruszami jedwabnymi; stanik i rękawy zuawskie dosyć obcisłe i otwarte do łokcia, odpowiedni mają garnirunek.

Do bardzo wielu spódniczek wełnianych robią się tylko kaftaniczki i bluzki białe co bardzo świeżo i ładnie wygląda. W magazynie p. Saran widzieliśmy mnóstwo rzeczy służących do terazniejszego ubrania, wymieniamy tu niektóre: popelina Indyjska, mohair angielski, parametta krepowa wełniana i grenadina *kanwowa* wełniana.

Kapelusze w obecnej porze odznaczają się nadzwyczajną lekkością i prostotą najwięcej używane są z włosienicy, tiulu i krepy. Okrągłe kapelusze ubierają piórami opasują aksamitem i paskami lakierowanymi. Rękawki białe krają się odpowiednio do wierzchnich rękawów sukni dosyć wązko, dodają do nich mankiety płócienne ostębnowane albo bufki marszczone ze wstawkami przewłóczone aksamitką. Spódniczki białe pod suknie zdobią karbowanymi falbankami i wstawkami haftowanymi z nanzuku.

Magasin des demoiselles. Małe dziewczynki od 3-ich do 6-ciu lat noszą sukienki pikowe ze stanikiem wyciętym czworograniasto, i kapelusze okrągłe z włoskiej słomy ubrane aksamitem. Małych chłopczyków do trzech lat ubierają w spódniczki i kaftaniczki z nankinu albo piki i w kapelusze tak zwane *canotier*. Starsi używają kaftaników i pantalonów z popielatęj dymy. obszyte czarnymi taśmami; kapelusz marynarski uzupełnia ubranie.

Opis ryciny.

Figura 1. Suknia z ciemno popielatęj popeliny obłożona u dołu i na każdym brycie plisami czarnymi jedwabnymi. Paltot jedwabny z materji niepołyskującej, wpadający do figury naszyty wstawkami gipiurowymi z białem podwleczeniem. Kapelusz włosienicowy z karczkiem jedwabnym podpięty czarnymi kwiatami.

Figura 2. Suknia jedwabna z fałdowaną falbanką. Mantyla szalowa garniowana ruszą i falbanką. Kapelusz słomkowy ubrany piórami.

Figura 3. Paltot krótki i zupełnie wolny przybrany pasmanterją na przodzie i na bokach. Rękawy tak zwane *à coude* odpowiednio naszyte. Suknia jedwabna z szeroką falbaną fałdowaną; przystrojona na każdym fałdzie kwastami szmuklerskimi. Kapotka marszczona, z tiulu jedwabnego, ubrana kwiatami i piórami.

Figura 4. Rotonda jedwabna, naszyta falbanami koronkowymi i pasmanterją. Kapelusz krepowy ubrany kwiatami.

Figura 5. Burno z materji *grosgrain* przyozdobione wstawkami gipiurowymi i kwastami szmuklerskimi. Kapelusz tiulowy ubrany piórami.

Figura 6. Mantyla jedwabna garniowana falbaną gipiurową i taśmą szmuklerską. Suknia czarna fularowa w biały rzucik. Falbana naszyta w zęby, powyżej ma plisę czarną z wystębnowanym białym desenikiem. Kapotka z krepy marszczonej ubrana kłosami czarnymi i koronką.

Ubranie panienki. Paltocik wpadający do figury wysyty sutaszem. Suknia z gęstego bareżu mozambickiego naszyta u dołu dwa razy ruszą jedwabną. Kapelusz ze słomy angielskiej, ubrany kokardą aksamitną i białą kitką.

DONIESIENIA.

FOSFORAN ŻELAZA,

którego sprzedaż upoważniona została we Francji, Rossji, Hiszpanji, Brazyliji i Portugalji.

Aptekarz, Doktor umiejętności, ulica de la Feuillade Nr. 7 w Paryżu.

Ten nowy preparat łączy w sobie pierwiastki wyrabiające krew i kości, zawiera on żelazo w stanie płynnym, czystym jak źródłana woda. Leczy szybko i radykalnie boleści żołądka, bladeść cery, cierpienia nerwowe i trudne trawienie; utratę sił i apetytu powraca, krew wyczerpaną zasila i bogaci. Podług dostrzeżeń dokonanych w wielu szpitalach paryzkich, daje się on skutecznie użyć tam nawet, gdzie wszelkie preparaty żelazne, jak: pigułki, żelazo oczyszczone z niedokwasu przez wodoród, mleczan żelaza (*lactate de fer*) i wody mineralne żelazne żadnego skutku sprawić nie mogły.

Znajduje się w Warszawie, w Aptekach Panów: Mrozowskiego, Fijałkowskiego i Górskiego; w Krakowie Molendzińskiego i we Lwowie Tomanka. Prospekt i metoda użycia w polskim języku, dołączoną jest do każdej fiaszeczki.

W skutek powstałych zarzutów w Warszawie co do ceny francuzkiego wyrobu, ze strony właściciela fosforanu żelaza, wyrabianego w Niemczech, doktor Leras, inspektor akademji paryzkiej oznajmia, że fosforan żelaza przez niego przygotowany, różni się zupełnie od wszelkich znanych do dziś preparatów tego rodzaju, nie mając nic wspólnego z nimi co do składu, a zatem i co do ceny mieć nie może.

Słynni lekarze Polacy, w Paryżu zamieszkali, jak panowie: Raciborski i Lipka, pospolicie to lekarstwo swym pacjentom zalecają, i oni to głównie byli powodem sprowadzenia go do Warszawy i innych miast w Polsce.

Osoba w średnim wieku, posiadająca język niemiecki, francuzki, która już parę razy była zagranicą, życzy sobie objąć miejsce za towarzyszkę podróży albo do wód z osobą chorą. Bliższa wiadomość w Redakcji Tygodnika Mód.

DONIESIENIA KSIĘGARSKIE.

KSIĄŻKI DLA LUDU

WYDANE NAKŁADEM

Redakcji Gazety Rolniczej.

1. *Katechizm rolniczy* dla młodzieży wiejskiej, przez Wincentego Darowskiego, (Wydanie 2). Warszawa, 1861. Złp. 3.
2. *Nauka obyczajowa* dla ludu wiejskiego, podług księdza Grzegorza Piramowicza, wydana na nowo w 1862 roku w Warszawie, gr. . . . 20.
3. *Powieści dla ludu*, przez Jana Kontrymowicza z trzema obrazkami, Warszawa 1862 złp. 1.
4. *Kalendarz czyli Noworocznik*, dla ludu Polskiego, z wieloma obrazkami, na rok 1863 (wydany w Warszawie). złp. 1.
5. *Włościanin Polski* czyli gospodarstwo wiejskie, wyłożone na pytania, dla użytku mniejszych gospodarstw i szkół rolniczych, przez Zygmunta Gawareckiego. Warszawa, 1862 złp. 6 g. 20.
6. *Komornica* czyli tajemnice z życia wiejskiego, przez Walerego Wielogłowskiego, (wydanie 2.) Kraków, 1862. złp. 5.
7. *Pszczolarz Polski* czyli przewodnik praktyczny w zajęciach pasiecznych, zastosowany do potrzeby pojęcia braci z ludu, przez Józefa Znamirowskiego, z 64 obrazkami, cena złp. 10, (pod prassą).
8. *Drobnostki gospodarskie*, przez Józefa Gluzińskiego. Warszawa, 1860 r. złp. 4.
9. *Obrona świętej Częstochowy*, przez Józefa Szujskiego. Warszawa 1863 gr. 6.

Wszystkie te książki kosztują złp. 31 i groszy 16. Redakcja jednak *Gazety Rolniczej*, tak dla swoich prenumeratorów, jako i dla prenumeratorów *Tygodnika Mód*, mianowicie dla tych co wprost wszystkie te dzieła wypiszą, przez pośrednictwo

nadesłania pieniędzy do Redakcji, zniża te ceny na rs. 4 i jeszcze własnym kosztem przesyłkę skuteczni, czyli że obniża cenę o $\frac{1}{3}$.

FIGUŁKI Z ROŚLIN PANA CAUVIN

Służą do czyszczenia krwi i pomagają do trawienia pokarmów. Wzmacniają kiszki i trzewia, leczą niestrawność, zamulenia żołądkowe nie osłabiając żadnego z organów ciała. Przy użyciu nie wymagają ani diety, ani osobnego napoju. Można je nabyć w Redakcji Tygodnika Mód po złp. 4 za pudełko z przepisem użycia ich w pięciu językach.

W Redakcji Tygodnika Mód można nabyć:

- *Książkę do nabożeństwa dla wieśniaków*, ułożoną przez Janka z Bielca, z dwoma rycinami, w oprawie mocnej ozdobnej, za złp. 2 gr. 15; kupującym egzemplarzy 10 przesyłka nastąpi kosztem Redakcji.
 - *Modlitwę poranną* Janka z Bielca, po niższej cenie, egzemplarz za gr. 10.
 - *Obrazek Matki Boskiej Częstochowskiej*, sztuka gr. 3
 - *Alfabet duży i mały* do uczenia liter, arkusz gr. 3.
- Kupującym za złp. 10 ostatnich trzech wydawnictw, Redakcja takowe kosztem swoim prześle.

KORRESPONDENCJA.

Pani Ant. Moch. we wsi Strzelce, z nadesłanych pieniędzy na prenumeratę, po opłaceniu takowej, i po potrąceniu dawniej należności złp. 1 gr. 20, pozostało w Redakcji złp. 8.— Panu S. K. z Bożejewa. Prosimy o wypisanie wyraźnie nazwiska i ostatniej Stacji Pocztovej, gdyż niewiemy dokąd i dla kogo mamy posyłać brakujące Numera.— Pani Ade. Szu. w księgarni zapłacono złp. 10 pozostaje jeszcze w Redakcji złp. 10.

Listy i przesyłki pieniężne na sprawunki adresować prosimy: *Do J. K. Gregorowicza, ulica Żabia, Nr. 956 dom Krzemieńskiego.*

Do dzisiejszego numeru, dołącza się rycina Paryżka z modami.

Warszawa dnia 4 Lipca 1863 roku.

22 Czerwca.

MROWIN I TROCK.

POWIEŚĆ

PRZEZ

Paulinę z L. Wilkońska.

CZĘŚĆ II.

Dokończenie.

— A potem — ciągnęło dziewczę dalej — zrobił wielmożny pan Janka stangretem... i były zrękowiny nasze. I wielmożny pan, ot, sam mówił, abyśmy z matysią jedyną paniunię odwiedziły w Warszawie. Zapłacił za nas na tej kolei, co to leci, gdyby wiatr, że jeno tak miga się wszystko. O, mój Jezu kochany! Przenajświętsza Panno! — dodała, składając dłonie — Jaki też to dobry ten pan Wojarowski! Niechżeż jemu Pan Bóg wszechmogący szczęśliwością wszelaką odplaci!

Dziewczę dłużej jeszcze prawilo, opowiadało — ścisnęło paniunię, a sławiło panicza.

Annie przeciwnie, aż słów niby zabrakło: była upojona tém wszystkim, co ją tak nadspodziewanie spotkało. A gdy następnie Julka z pensyi wróciła, to nacieszyć się nie mogła, że Anka takich ładnych dostała rumieńców. Szczęśliwiące uczucie wywołało to kwiecie serca na przybladłe cziptieniem jagody młodej dziewczyny.

Pociąg jadący z Warszawy, zatrzymał się w M. L. — z wagonu wysiadł Łasiński, gdy w tej chwili Alfons wyszedł z dworca kolei żelaznej, i rezydenta Trockiego powitał.

— Cóż tam? Z Warszawy jedziesz? zapytał młodzian wesoło.

— Z Warszawy — odrzekł Łasiński: Alfonsa uderzył wyraz twarzy jego zafrasowany. — A ty jedziesz z Mrowina?

— Niby z Mrowina, alem trochę w gzygzag jeździł. Cóż słyhać w Trocku?

— Hm! Niejedno zaszło — i więcej jeszcze przedłużyło się rezydenta oblicze.

— Cóż takiego?

— Chodźmy na stronę — i zeszedli na drogę uboczną, drzewami sadzoną.

— Gadajże, bom niecierpliw! — rzucił się Alfons.

— Jeździłem do Wasszawy po pasport dla państwa do Włoch.

— A to co znaczy? — Alfons zdziwiony przystanął.

— Zapewne i ty z nimi pojedziesz.

— Być może. Ale cóż dalej?

— Guwernantki już niema.

— Niema! — krzyknął Alfons i pobladł.

— Toć-to ona całego nawarzyła piwa.

— Co takiego? — i młodzian bardziej jeszcze pobladł.

— Żeni się z nią Wojarowski.

— A!... Być nie może! Niepodobna! — posiniała usta Alfonsa konwulsyjnie zadrgnęły.

— Daję słowo honoru. Napisał do pana po formie wszelkiej, jako do opiekuna: że się z panną Anną Jarosławską zaręczył.

Alfons stał przez chwilę osłupiały, potem rzucił się nagle, mocny rumieńiec zapalił mu lica i zawołał:

— Co tam porobiło się wszystko? Jakies znać straszne zaszły rzeczy! Gadaj, co się stało! — i drżącą ręką schwycił go za kołnierz.

— Ot, był tam mecenas Gębski, a za nim przyjechała Palicka, o jakąś tam sumnę, której pan nie chce jej przyznać. Guwernantka była w bibliotece, wpadła tam i Palicka, ukryła siebie i ją za szafy... i wysłuchały co pan z mecenasem o interesach w kancelaryi gadali. Była mowa i o Mrowinie... dowiedziała się, jak to tam mecenas pokierował *subhastą*...

— Jakto! Co to? — krzyknął Alfons i zatrząsł się cały.

Łasiński wziął go pod rękę, i przyciszonym głosem wyłożył mu tę sprawę fatalną.

Alfons nic już nie wyrzekł, o nic więcej nie pytał, ale był trupio-błady.

W milczeniu szli dalej. Łasiński spojrzeniem ukośnym śledził każdy wyraz młodziana, który ze zaciętymi wargami szedł niby bezprzytomny.

— Są to zwyczajne dzieje — zaczął po chwili pierwszy — to zdarza się codziennie: pan żadnej winy . . .

— Cicho! Ani słowa! — wrzasnął Alfons, a rysy twarzy jego zmieniły się potwornie, że aż przestraszył się przyjaciel Trocki.

— Panie Alfonsie — przerwał znowu Łasiński, niby lekko nieco, chwilowe, cierpkie milczenie — konie z Trocka czekają, jedźmy!

— Nie pojedę!

— Przez miłość Boga! — zawołał rezydent przerażony — przez miłość Boga, pojedź-że ze mną! Rodzice ucieszą się . . . i pana Klementyna . . .

— Biedna Klementyna! — westchnął Alfons, a potem dodał spokojniej: Jédź! . . . ja poczekam na pociąg, pojedę do Warszawy . . . i wyrobię sobie także pasport do Włoch . . . Z pasportem do Trocka przybędę po jutrze . . . za dwa dni.

— A, na to zgoda! Będzie to najlepiej, że państwo wszyscy razem pojedziecie. No, to i do widzenia!

— Do widzenia!

Podali sobie ręce. Łasiński udał się, gdzie na niego powóz Trocki czekał. Alfons dalej w pole pobiegł.

W mieszkanku pań Jarosławskich na Lesznie, w gabinecie babki, która nieco znużona na kanapie wypoczywała, — siedziała pani Wincentowa i Anna, obiedwie ręczną zajęte robotą. Na licu młodej dziewczyny jaśniał wyraz szczęścia — a na palcu obrączka brylantowa, którą Stanisław zaręczył ją sobie — a była to pamiątka po ciotce jego, tyle mu ukochanej i drogiej. Oblicze matki było wiernym odbiciem wyrazu córki: religijny, święty tlił w nich spokój — rzekłbyś, że modlitwa dziękczynna. Babka z zadowoleniem prawila, układając plany na przyszłość.

Anna już wiedziała od matki, że codo summy na Kierejach, żadna więcej nie pozostała im nadzieja — tały tylko jeszcze przed babką tę stratę. A zacny Stanisław Wojarowski oświadczył, że gdy babka po ślubie jego z Anną, już nieco nawyknie do miejscowości w Grodzielsku, sam ją o tym niefortunnym uwiadomi wypadku — i uczy-

ni to w sposób taki, by jój wszelkiego oszczędzić zmartwienia.

Dzisiaj babka znowu na ulubiony przedmiot onej kierejskiej wpadła należności. Synowa i wnuczka nie wiedziały co miały mówić, gdy wtém przerwała im Marysia, z wielkim zadowoleniem obiedwóch.

— Proszę wielmożnej pani, jest gość — ozwała się dziewczyna.

— Kto taki? pani Wincentowa powstała.

— Pan Alfons Rożniszewski. A prosi, by mógł widzieć się z paniami.

— Ah, mamó! — zawołała Anna.

— Zostań, moje dziecko! Wyjdę sama do niego — wyrzekła matka spokojnie, wyszła do saloniku i drzwi za sobą zamknęła.

Po dość długiej chwili wróciła pomieszana i pobladła.

— Pan Alfons oświadczył się o twoją rękę — wymówiła matka.

Anna przełknięta spojrzała.

— Odpowiedziałam mu, że jesteś zaręczoną panu Stanisławowi Wojarowskiemu — pani Wincentowa odetchnęła ciężko. Jest-to człowiek gwałtownych uczuć, namiętny . . . pragnął z ust twoich, jak się wyraził, swój wyrok posłyszeć . . .

— O, mój Boże! — Anna trwożnie złożyła dłonie.

— Prosiłam, by ciebie oszczędził — ciągnęła matka dalej — mówiłam mu, że pan Stanisław oddawna jest wybranym twojego serca . . . Przykra nad wyraz była to scena . . . Biedny człowiek! — pani Jarosławska miała łzy w oczach.

— Och, mamó! moja mamó! — Anna trwożnie splotła ręce. I cóż dalej?

— Okropnie wyglądał . . . Klął kupno Mrowana . . . Życzył ci szczęścia . . . i wybiegł.

Anna płakała — i matka jój ocierała łzy z oczów.

— To więc, jak widać — ozwała się na to babka — ten młody człowiek wcale jest szlachetnym i zacnym.

— Zbyt to często, że synowie cierpią za winy ojców! — dorzuciła pani Wincentowa z ciężkiem westchnieniem.

Gdy Alfons wybiegł z mieszkania pań Jarosławskich, dopadł dorożki i kazał się zawieść do *Hotelu angielskiego*.

Za pół godziny ekstrapocztę do *, — wymówił do szwajcara, i wbiegł po wschodach.

— Pewnie ma febrę, bo strasznie wygląda — przemówił jeden ze stróżów.

— Cós pilno mu w podróż — dorzucił drogi.

W półgodziny potem wsiadł pan Alfons Rożniszewski, również blade i siny, jak poprzednio, do koczka — a dzielne konie pocztowe poleciały z nim przez *Nowy-Świat* ku *Alejom*.

W Trocku w tym czasie czyniono nagle przygotowania do dalekiej do Włoch podróży. Wszystko było w ruchu — a panie oddawały i odbierały pożegnawcze wizyty.

Do pokoju matki weszła Klementyna, ubrana w różową suknię, obrzucona białym kaszmirowym burnusem.

Mamo! — wymówiła — karetka zaszła.

Matka i córka wybierały się właśnie do Zalas.

Pani Rożniszewska spojrzała na córkę.

— Jesteś trochę blada, moje dziecko — wymówiła smutno.

— Och, to nie! — rozśmiała się panna z przymusem — *Je mettrai du rouge*.... A zobaczy mama, jak będę wesola. Antonina pozazdrości mi tej włoskiej podróży — i szybko wybiegła.

Pani Rożniszewska trwożnie pokręciła głową.

Gdy wsiadły do karety, Klementyna była różową, uśmiechniętą, wesolą że matkę aż serce zabolalo. A była taką i przez cały czas wizyty.

Matka i córka oznajmiły nowinę o małżeństwie Stanisława Wojarowskiego — czemu zdziwiono się niemało w Zalaszach.

— To jest jedyna dla niego żona! — wyrzekła Klementyna — Domator, trochę, *ciuciubabka* trochę *sensat*: dobrali się! Bo panna Anna także jest bardzo cicha i domowa: *une petite nonne*.

— Jemu bo życie domowe jest potrzebą — dorzuciła pani Rożniszewska sentencyjonalnie — niestworzony do konkurencji żadnej, a tutaj zrobiono się wszystko od razu i dobrze.

Wizyta niedługo potwała. Klementyna zawsze uśmiechnięta, wesola — że za dni parę do Włoch wyjeżdża — uścisnęła Antoninę: „do widzenia za rok!” i do powozu wskoczyła.

Gdy wszelako za powrotem do domu, w swoim stanęła pokoju, zrzuciła stroje i pannie odejść kazała — upadła na fotel i z gwałtownym, rozpaczliwym wybuchem żalu, ręce załamując, zalała się łzami. Biedna Klementyna! Biedna Klementyna! Mogłaby była dać szczęście i zostać szczęśliwą — gdyby inne była otrzymała wychowanie!

Nazajutrz, pan Rożniszewski, po nocy przykremi zniepokojony snami, rychło zbudzony, porwał się do posłania, otworzył okno — i zadzwonił.

Wbiegł lokaj.

— Jaśnie panie, przyjechał ekstrapocztą w nocy rządcą z Mrowina, za pilnym interesem jakimś. Nie położył się wcale.

— To go zawołaj.

Po chwili wszedł mężczyzna lat średnich, mający na sobie jeszcze ślady nocnej, niewygodnej podróży — i skłonił się w milczeniu.

— Dzień dobry panie Ozimowicz. Jak się masz? — zwrócił się ku niemu pan Rożniszewski uprzejmie. — Z czemże przybyłeś?

— Jaśnie panie.... Panie!... Nieszczęście wielkie! — i załamał ręce.

— Pogorzał Mrowin? Czy co?

— Panie! Straszne nieszczęście! Okropność!... Pan Alfons... pan Alfons się zastrzelił!

— A! — krzyknął boleśnie rażony ojciec, zatorczył się i na wpół zemdlony upadł na krzesło. — Jezus, Marya!... Cóż się stało!... Jezus, Maryo! — zawołał jęklawie.

— Zostawił list — i Ozimowicz podał mu pismo zapieczętowane.

— Ale, cóż?... Cóż? — i nieszczęśliwy drżącą ręką rozłamał pieczętkę.

— Pan Alfons przyjechał pod wieczór z Warszawy, ekstrapocztą. Kazał sobie zaprzędnąć zaraz i pojechał do Żarczyna, do pana Warnika. Gdy wrócił, już było późno, pisał długo.... a potem... huk nas zbudził... nieszczęście straszliwe!

Pan Rożniszewski kopertę rozerwał — i list czytał. Zbladł okropnie — drżał jak we febrze — i papier kurczowo zmiął w rękę.

— Czy mówiłeś tutaj o tym?

— Nikomu ani słówka!

— Zamierz przeto, by panie nie dowiedziały się o niczem.... Możesz odejść.... A każ do mnie Łasińskiego poprosić.

Po wyjściu Ozimowicza, spalił Rożniszewski list syna, rzucił się na krzesło — ukrył twarz w dłoniach — i jęki tkłamię srogiej a prawdziwej boleści, z jego wrywały się piersi.

Tak zastał go Łasiński.

Uradzili obadwaj, ażeby nateraz przed paniami zataić wszystko, przyspieszyć wyjazd do Włoch — i później dopiero, miał pan Rożniszewski o tym strasznym wypadku powiadomić żonę i córkę.

Dnia trzeciego potem już cała rodzina była w drodze ku Krakowowi.

Pani Palicka wprzód całą otrzymała należność.

W połowie Sierpnia przywiózł pan Stanisław Wojarowski młodą żonę do Grodzielska. Wjazd

ich odbył się cicho — i tylko gromada ochociła sobie w karczmie. Oboje dotkliwie śmierć Alfonsa uczuli — a jeszcze śmierć taką! — oboje żalowali go z całego serca. Anna pamięć jego szczeremi uświęciła łzami.

Nastka młodą panią powitała już jako żona Jonka.

W tydzień potem zjechały babka i matka do Grodzielska. Wybrały sobie nateraz rezydencyą w białej oficynie, w ogrodzie, na ustroniu, w ciszy — i bardzo im dobrze i wygodnie tam było. Bo Stanisław nie szczędził starań i kosztu, by tamże wszelki zaprowadzić *comfort*.

Siekierki w Marcu 1862 r.

KONIEC.

Od Redakcji.

Z dniem 1 Lipca b. r. skończyła się prenumerata na pierwsze półrocze *Tygodnika Mód*, który pod temi samymi warunkami co i dotąd wychodzić będzie i w drugim półroczu. Dla uniknienia zwłoki w odbiorze raczą Szanowni Prenumeratorowie składać wcześniej przedpłatę na właściwych Stacjach Pocztowych, do przyjmowania której, wszystkie Poczta nta upoważnione zostały przez Zarząd główny w Królestwie.— W Cesarstwie zaś oprócz przesyłania pieniędzy wprost do Redakcji, prenumerować można za pośrednictwem księgarni w Wilnie, Żytomierzu i Kijowie.

Po ukończeniu obecnie powieści p. Pauliny Wilkońskiej *Mrowin i Trock*, rozpoczniemy druk powieści historycznej z końca panowania Jana Kazimierza. Wszyscy nowi Prenumeratorowie za zgłoszeniem się do Redakcji, odbiorą w odbitce tę część powieści p. Wilkońskiej, która w pierwszym półroczu *Tygodnika Mód*, była drukowaną.

Chociaż regularne odbieranie pisma naszego, wyłącznie od ekspedycji pocztowej zależy, wszelkie jednak zażalenia wyniknąć mogące z tego tytułu, z jak największym pośpiechem starać się będziemy załatwiać. W wypadku więc nie dojsia których numerów, raczą Szanowni Prenumeratorowie udawać się wprost do Zarządu poczt adresując: Do Ekspedycji Ga. et w Królestwie, na papierze bez stempla i bez opłaty portorji. Cena prenumeracyjna pozostaje ta sama: a mianowicie: — w *Warszawie* kwartalnie złp. 10 (rs. 1 kop. 50); półrocznie złp. 20 (rs. 3); rocznie złp. 30 (rs. 6). *Na Prowincji*, rocznie złp. 50 (rs. 7 kop. 50); półrocznie złp. 25 (rs. 3 kop. 75). — *W Cesarstwie i Królestwie*, z dopłatą kopert pocztowych, rocznie złp. 63 gr. 10 (rs. 9 kop. 50); półrocznie złp. 31 gr. 20 (rs. 4 kop. 75).

Imp. Lezoy Gb. et Cie. Paris

1
Fanta

2
Maryan

3
Macbeth

4
Crochett

5
Alexandra

6
Patti

7
Asmodine

TYGODNIK MÓD

w Warszawie

